

СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „ПЕЙО КР. ЯВОРОВ“-ВАРНА

ж.к. „Вл. Варненчик“ – Директор: 052/510-543; Зам. Директор: тел.:052/510-518, 510-536;

Канцелария: 052/510-544; e-mail: info-400039@edu.mon.bg; www.souyavorov-varna.com

УТВЪРЖДАВАМ:

ДИРЕКТОР:

/Д. СТОЯНОВА/

ЕТИЧЕН КОДЕКС НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ ЗА УЧЕБНАТА 2026/2027 ГОДИНА

**Настоящият кодекс е приет на заседание на Педагогически съвет
Протокол № 23/10.09.2026 г.**

УВОД

Етичният кодекс на училищната общност при Средно училище “Пейо Крачолов Яворов” гр. Варна представя общите норми за етично поведение на членовете на училищната общност и регламентира етичните правила, които следва да се прилагат при изпълнение на задълженията им, както и норми на поведение в ситуация на конфликт на интереси. По силата на глава първа, раздел I, чл. 2(2) от Закона за предучилищното и училищното образование участниците в образователния процес са децата, учениците, учителите, директорите и другите педагогически специалисти, както и родителите.

Настоящият кодекс регламентира взаимоотношенията между тях.

Настоящият кодекс се издава на основание чл. 175, ал. 1-ва от ЗПУО.

Раздел I

ЕТИЧНИЯТ КОДЕКС ИМА ЗА ЦЕЛ:

Чл.1. Да утвърди и да развие основните морални ценности и принципи на съвместна работа на педагогически специалисти, служители, персонал, ученици и родители.

Чл. 2. Да утвърждава волята и стремежа на всички членове в общността за етичност, коректност и добронамереност в общата им работа.

Чл. 3. Да насочва и подпомага участниците в общността при разрешаването на морални дилеми, възникнали в процеса на работа.

Чл. 4. Да очертава отговорностите, правилата и принципите на поведение.

Чл. 5. Да регулира взаимоотношенията между членовете на училищната общност.

Чл. 6. Да работи за позитивен организационен климат и подходяща психологическа среда сред ученическата общност, чрез изграждане на обща институционална политика по превенция на насилието, тормоза и преодоляване на проблемното поведение.

Раздел II

ЕТИЧНИ НОРМИ И ПРИНЦИПИ НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

Чл. 7. СУ „Пейо Крачолов Яворов“ – гр. Варна е призвано да изгражда свободна, морална, инициативна личност с висока подготовка и култура, с ярко изразено гражданско съзнание, поведение и екокултура, толерантност към различните етноси, език и религия, пол и към децата със специфични образователни потребности или увреждания.

Чл. 8. Образователно – възпитателният процес и извънкласните дейности са насочени към:

- (1)** стимулиране на интелектуалното, емоционалното, социалното, нравственото и физическото развитие на всеки ученик в съответствие с възрастта, потребностите, способностите и интересите му;
- (2)** изграждане на позитивен организационен климат в дух на хуманизъм и толерантност;
- (3)** развиване на индивидуалните интереси и способности на всеки ученик за личностно развитие и съпричастност, ангажираност и активна намеса при решаване на екологични, граждански и социални проблеми;
- (4)** интегриране на учениците в училищната среда, съобразно специфичните им способности и потребности;

Чл. 9. Членовете на училищната общност:

- (1)** приемат правилата в училище и се задължават да ги изпълняват;
- (2)** приемат изготвените съвместно правила за поведение на паралелката;
- (3)** проявяват взаимно уважение и доброжелателност в процеса на общуването;
- (4)** спазват нормите на добрия етикет и съобразяват речевото общуване с вежливия тон;
- (5)** зачитат чуждото мнение и проявяват толерантност;
- (6)** стараят се да решават конфликтите по мирен път;
- (7)** не накърняват достойнството, човешките и гражданските права на другите;
- (8)** не прилагат форми на физическо, психическо и морално насилие;
- (9)** са длъжни да опазват материалната база на училището;
- (10)** са длъжни да пазят доброто име и издигат престижа на СУ „П. Кр. Яворов“;
- (11)** са длъжни да спазват разработените политики за противодействие на тормоза и насилието на ниво училище, клас, паралелка.

Раздел III

ОСНОВНИ ПРАВИЛА

Чл. 10. Всички работещи в СУ „Пейо Крачолов Яворов“ са длъжни:

- (1)** да познават и спазват основните нормативни документи, които регламентират дейността на училището, както и да изпълняват качествено, добросъвестно и в пълен обем възложената им работа по длъжностна характеристика, вътрешни заповеди на директора или друг училищен документ;

- (2) със своите действия и поведение да не уронват престижа на професията и да утвърждават политиката на училището в областта на учебната, възпитателната и финансовата дейност.
- (3) да не допускат поведение, несъвместимо с добрите нрави и етиката на общуване; да изграждат и поддържат отношения на уважение, доверие, сътрудничество и колегиалност; да обменят информация и ресурси, които имат отношение към благополучието и закрилата на правата на детето;
- (4) да избягват в поведението си конфликтни ситуации, а при възникването им да полагат усилия за преустановяване, запазвайки спокойствие и контрол над поведението си;
- (5) да работят за преодоляване на проблемното поведение чрез превенция на тормоза и насилието в училище;
- (6) да създават безопасна и здравословна среда, която стимулира социалното, емоционалното и физическото развитие на детето;
- (7) да подкрепят правото на детето на свободно изразяване на мнение по всички въпроси;
- (8) да познават индивидуалните особености и уважават уникалността на всяко дете;
- (9) да работят винаги в интерес на детето;
- (10) да спазват правилата на интернет етикета при осъществяване на вътрешна комуникация;
- (11) да спазват наложените и препоръчителните противоепидемични мерки от съответните органи с цел опазване здравето и живота на учениците и училищния екип.

Чл. 11. Всички ученици са длъжни да:

- (1) познават и спазват Училищния правилник;
- (2) познават и спазват Правилника за пропускателен режим;
- (3) проявяват уважение към учителите, служителите и персонала;
- (4) не накърняват честта и достойнството на другите, както и да не прилагат физическо и психическо насилие;
- (5) да не пречат на учителя по повод изпълнение на служебните му задължения, както и на съучениците си по време на учебните часове;
- (6) да не ползват телефон и други технически и електронни средства по време на час без разрешение на учителя;
- (7) да не използват електронни средства за създаване на снимки и видеоклипове без съгласието на обектите на заснемане в училище и в района на училището, както и да ги публикува в медиите и/или интернет-пространството;
- (8) да идват в прилично облекло;
- (9) да идват в състояние, позволяващо им активна и съзнателна учебна дейност;
- (10) да спазват наложените и препоръчителните противоепидемични мерки от съответните органи
- (12) да участват в организационния живот на училището;
- (13) с делата си да издигат авторитета на СУ „П. Кр. Яворов“.

Чл. 12. Родителите са длъжни да:

- (1) посещават родителски срещи и да поддържат връзка с класния ръководител за получаване на информация за успеваемостта и поведението на детето си;
- (2) познават Закона за предучилищно и училищно образование, Закона за защита на детето, Училищния правилник и Правилника за пропускателен режим и съдействат в максимална степен за тяхното спазване;
- (3) бъдат партньори на училището в постигането на целите и реализирането на планираните дейности;
- (4) проявяват уважение към учителите, служителите и персонала;
- (5) опазват доброто име на СУ „П. Кр. Яворов“ – гр. Варна;
- (6) участват в училищни дейности с цел подобряване и облагородяване на училищната среда;
- (7) избират и могат да бъдат избирани в помощни за училището органи – родителски активи, Училищно настоятелство, Обществен съвет;
- (8) не установяват намеса в рамките на учебен час във време на осъществяване на дистанционно обучение;
- (9) спазват правилата на електронната комуникация.

Чл. 13. Когато са налице индикации, че семейството не полага грижи и контрол към детето си, училищните власти да информират Агенцията за закрила на детето, Дирекция „Социално подпомагане“ и Районната комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни.

Раздел IV

КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

Чл. 14. Когато на учителя, служителя или работника е възложена задача, чието изпълнение може да доведе до конфликт на интереси, той е длъжен своевременно да информира директора.

Чл. 15. Учителят, служителят или работникът не трябва да използват своето служебно положение за осъществяване на лични или семейни интереси.

Чл. 16. Учителят, служителят или работникът, който е напуснал училището, няма право да се възползва, да злоупотребява или да изнася информация, която му е станала известна поради или във връзка с длъжността, която е заемал.

Чл. 17. Всеки служител на СУ „П. Кр. Яворов“ от педагогически и непедагогически персонал е длъжен да установява отношения с родители и ученици единствено и само на основата на професионалната етика;

Чл. 18. Личните отношения между служител и родител на ученик от СУ „П. Кр. Яворов“, водещи до лична полза за служителя или родителя, са абсолютно забранени и се наказват по административен път;

Чл. 19. Служителят не иска, не приема или разпределя подаръци, дарения, хонорари, услуги или други облаги за себе си или семейството си, за близки или колеги, които могат да доведат до пристрастност или да окажат влияние върху изпълнението на служебните му задължения, преценката или функциите му, или да бъдат възнаградени за това.

Раздел V

КОМИСИЯ ПО ЕТИКА

Чл. 20. (1) За спазването на Етичния кодекс и разрешаване на възникнали с приложението му казуси към училищната общност се създава Комисия по етика.

(2) Членовете се избират от Педагогическия съвет за срок от една учебна година.

Чл. 21. Етичната комисия има следните цели:

(1) Да защитава правото на учителите, служителите и работниците на СУ „П. Кр. Яворов“ да бъдат всестранно и точно информирани;

(2) да допринася за установяването на професионални стандарти;

(3) да допринася за издигането на авторитета на образователната институция;

(4) да създаде система на саморегулиране на преподавателите чрез прилагане на Етичния кодекс и решаване на спорове между училището и обществото;

(5) да укрепва свободата на словото, защитавайки правата на учителите, учениците и др. членове;

(6) да подпомага българския учител за прилагане на етичните правила и норми.

Чл. 22. Комисията по етика разглежда сигнали, свързани със спазването на този устав и дава задължителни тълкувания на Етичния кодекс.

Чл. 23. Процедура за работа по етични запитвания, сигнали и жалби:

(1) Комисията по професионална етика се сезира и проучва сигнала;

(2) при констатирано нарушение уведомява писмено директора на училището;

(3) писмено уведомяване на служителя или работника;

(4) предложение до работодателя за санкция;

(5) информирание на Обществения съвет;

(6) Непроизнасянето в срок от две седмици от получаване на сигнала се счита за мълчалив отказ за налагане на санкция.

Чл. 24. Комисията по етика е длъжна веднъж годишно да отчита дейността си пред Педагогическия съвет на училището.

Раздел VI

ДИГИТАЛНА ЕТИКА, ИЗКУСТВЕН ИНТЕЛЕКТ И КИБЕРТОРМОЗ

Чл. 25. Кибертормоз и социални мрежи

(1) Забранява се създаването и разпространението на обидно, злепоставящо или заплашително съдържание, насочено срещу ученици, учители или служители в дигиталното пространство;

(2) Учениците нямат право да създават фалшиви профили или страници, използващи името на училището, неговото лого или имената на членове на училищната общност.

Чл. 26. Заснемане и аудиозаписи

(1) Заснемането на видео, снимки или аудиозаписи по време на учебни часове и в двора на училището е строго забранено без изричното съгласие на преподавателя и на присъстващите лица;

(2) Публикуването на материали от училищния живот в лични профили в социалните мрежи е допустимо само при спазване на Закона за защита на личните данни и са разрешение на ръководството.

Чл. 27. Използване на изкуствен интелект

(1) Използването на инструменти с изкуствен интелект за генериране на домашни работи, проекти или есета, представени като авторски труд, се счита за плагиатство и нарушение на училищната етика;

(2) AI инструменти могат да се ползват само като помощно средство за проучване по изрично указание на преподавателя и с коректно цитиране на източника.

Чл. 28. При установени нарушения на чл. 25, чл. 26 и чл. 27 се спазва алгоритъмът за докладване и санкциониране на нарушителите, както е описано в чл. 23.

Раздел VII

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 29. Настоящият кодекс се утвърждава от директора на училището.

Чл. 30. Настоящият кодекс влиза в сила от момента на утвърждаването му.

Чл. 31. Всеки представител на училищната общност се запознава срещу подпис с настоящия кодекс.

Чл. 32. Сигнали и жалби се подават на електронната поща на училището.

Чл. 33. При всеки сигнал за неспазване на Етичния кодекс, директорът свиква разширена комисия, в която влизат членовете на ръководството, психологът и Комисията за професионална етика за проверка на случая и предприемане на корекционни мерки.

Настоящият Етичен кодекс е отворен документ, подлежащ на непрекъснато развитие и актуализиране. Документът е разработен в съответствие с изискванията на Механизма за противодействие на тормоза и насилието в институциите в системата на предучилищното и училищното образование и Алгоритъма за прилагане на механизма за противодействие на тормоза и насилието в институциите в системата на предучилищното и училищното образование, утвърдени със Заповед № РД 09-5906/28.12.2017 г. на министъра на образованието и науката.

Етичният кодекс на училището е приет на заседание на Педагогическия съвет при СУ „Пейо Крачолов Яворов“ – гр. Варна, Протокол № / г. и е утвърден със заповед на директора на училището.

